

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Návrh zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností a o změně souvisejících zákonů (zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností)

I. Účel navrhované úpravy

Ministerstvo životního prostředí spolu s Ministerstvem průmyslu a obchodu na základě Plánu legislativních prací vlády na rok 2016 předkládají vládě k projednání návrh zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností.

Problematika výrobků s ukončenou životností je v současnosti upravena zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“). Zákon o odpadech je základním právním předpisem, kterým se řídí odpadové hospodářství v České republice již téměř 15 let, přičemž tento zákon byl za dobu své existence již mnohokrát novelizován, a to zejména z důvodu potřeby transpozice příslušných směrnic Evropské unie. Základním unijním předpisem, ze kterého právní úprava nakládání s odpady včetně výrobků s ukončenou životností vychází, je směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic (tzv. rámcová směrnice o odpadech). Konkrétně pro oblast výrobků s ukončenou životností jsou relevantní zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a o odpadních bateriích a akumulátorech a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností.

Zákon o odpadech se tak postupem času stal značně komplikovaným a nepřehledným. Mimo jiné i z těchto důvodů je vhodné vytvořit novou právní úpravu, která tu platnou v celém rozsahu nahradí. Takové řešení přináší i možnost provést změny koncepčního charakteru, které v rámci jednotlivých dílčích novel nebylo vhodné a v některých případech ani možné provést. Oblast odpadového hospodářství by přitom již neměla být komplexně upravena jednou právní normou, ale bude rozdělena, a to na zákon o odpadech a zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností. Důvodem pro vytvoření dvou samostatných předpisů není jen snaha o zpřehlednění právní úpravy, ale také důvody praktické. V první řadě jsou to specifika problematiky výrobků s ukončenou životností, která se v mnoha ohledech vymyká systematickému základnímu odpadovému režimu (zejm. rozšířená odpovědnost výrobce, zpětný odběr atd.). Dalším praktickým důvodem je skutečnost, že směrnice EU týkající se výrobků s ukončenou životností jsou velmi často novelizovány a pro provedení jejich transpozice dosud musel být vždy novelizován celý zákon o odpadech, i když se změny týkaly pouze části zákona upravující výrobky s ukončenou životností.

Základem pro přípravu navrhovaného zákona byl věcný záměr zákona o výrobcích s ukončenou životností, který byl schválen usnesením vlády ze dne 13. května 2015 č. 347. Vybranými výrobky, kterých se navrhovaná právní úprava týká, jsou elektrická a elektronická zařízení (elektrozařízení), baterie a akumulátory, pneumatiky a vozidla. Účelem nové právní úpravy je komplexně upravit problematiku vybraných výrobků v celém jejich životním cyklu, tedy od jejich výroby a uvedení na trh až po jejich zpracování poté, kdy se staly odpadem (výrobky s ukončenou životností). Předmětem úpravy navrhovaného zákona je tedy regulace obsahu nebezpečných látek ve vybraných výrobcích, prevence vzniku odpadů z vybraných výrobků, regulovaný zpětný odběr či sběr výrobků s ukončenou životností s cílem zajistit co největší podíl jejich opětovného využití a recyklace a zvláštní pravidla pro nakládání s výrobky s ukončenou životností včetně jejich využití a odstranění. Navrhovaný zákon rovněž sjednocuje a komplexně upravuje pravidla pro vznik a fungování kolektivních systémů, která jsou v současnosti zejména v oblasti elektrozařízení zcela nedostatečná. Novým institutem navrhované právní úpravy je tzv. koordinační centrum, které bude mít za

úkol zajišťovat pro kolektivní systémy jednotnou auditní činnost a koordinovat jejich působení v některých dalších oblastech (např. provádění osvětové činnosti).

Cílem předkládaného návrhu zákona je především zajištění vysoké úrovně ochrany životního prostředí a lidského zdraví před negativními dopady odpadů z vybraných výrobků v souladu s příslušnými předpisy Evropské unie. Zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností má ve vztahu k (novému) zákonu o odpadech postavení zvláštní právní normy, která se použije přednostně. Zákon o odpadech jako obecná právní norma bude aplikován subsidiárně, tj. nestanoví-li zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností jinak.

II. Připomínkové řízení